Ставмувывса пролетарјас, ӧтувтчӧј!

№ 14 (84)
МАРТ 3 ӧԁ ЛУН
1933 во

Петӧ 2-ӧԁ во

ВОԆӦ
(ВПЕРЕД)

ВКП(б) Јемԁінса РК, РІК ԁа Рајпрофсоветлӧн
гаԅет

Суԇӧԁан ԁон:
1 тӧлыс . . . 30 ур
6 „ . . . 1-80 ур
1 во . . . 3-60 ур

Реԁакціјалӧн аԁрес: Јемԁін, обл. Комі „ВОԆӦ“ гаԅет реԁакціја.

Самолет „Коми Морт“ передан военно-воздушному флоту РККА

МОСКВА, 27 (Роста). 26 февраля на Московском аэродроме состоялась торжественная передача Военно-воздушному флоту РККА самолета „КОМИ МОРТ“, построенного на средства собранные трудящимися Коми Области. На торжестве передачи присутствовали представители Обисполкома, Коми землячества студентов, военно-воздушного флота. Перед передачей состоялся митинг, в котором были освещены задачи обороны страны, у репления военно-воздушного флота Союза. От имени Коми Обисполкома выступил полпред Коми Области в Москве тов. Минин, академии военно-воздушного флота—Володарский.

Передовые колхозы и совхозы готовятся к севу

МОСКВА. Колхозы и совхозы Северо-Кавказского края приступили к сверх раннему севу. В сверх ранние сроки будет засеяно 8000 га. В районах проводится большая подготовительная работа: созываются совещания агрономов, организуются краткосрочные (двухнедельные) курсы, слеты ударников—бригадиров.

СТАԈІН ЈОРТЛӦН ВІԌТАЛӦМ
колхоԅнік-уԁарԋікјас сјезԁ вылын 1933 во февраԉ 19 лунӧ

Колхоԅнік ԁа колхоԅніча јортјас! Ме ег мӧвпав ԍорԋітны тіјан сјезԁ вылын. Ег мӧвпав сы вӧсна, мыј ме воԇын ԍорԋітыс ораторјас речјасын вӧлі віԍталӧма-нін, мыј колӧ вӧлі віԍтавны—віԍталӧма бура ԁа інмана.

Колӧ-ӧ та бӧрын нӧшта ԍорԋітны. Но ті коранныԁ, а выныс тіјан кіын (ԁыр аплоԃірујтӧны), меным лоӧ кывзыны.

Віԍтала кымычкӧ кыв торја вопросјас куԅа.

Колхозлӧн туј—ӧті веԍкыԁ туј

Меԁвоԇԇа вопрос—веԍкыԁ-ӧ сіјӧ тујыс, коԁ вылӧ сувтісны колхознӧј кресԏана, веԍкыԁ-ӧ колхознӧј туј?

Вопросыс тајӧ абу веԍкоԁ. Ті колхозса уԁарԋікјас, тіјан абу ескытӧмыс сыын, мыј колхозјас сулалӧны веԍкыԁ туј вылын. Гашкӧ та понԁа тајӧ вопросыс тіјанлы кажітчас ԉішнӧјӧн. Но оз став кресԏана мӧвпавны сіԇі, кыԇі ті. Кресԏана пиын ем на ԋееща сещӧм јӧз, сіԇ-жӧ і колхоԅнікјас пиын, коԁјаслӧн ем ескытӧм веԍкыԁ-ӧ колхозлӧн тујыс. І тані ԋінӧм ԃівујтчаныс абу. Збыԉсӧ, ӧԁ со вojасӧн јӧз овлісны важног, мунісны важ тујӧԁ, коправлісны мышкусӧ кулак, ростовщік ԁа спекуԉант воԇын. Оз пов шуны, мыј тајӧ важ капіталістіческӧј тујсӧ кресԏанаԍаԋ вӧлі ошкӧм. Но тајӧ важ тујыс вӧлі таԉалӧм туј-нін, велалӧм туј ԁај ԋекоԁ-на ԃелӧ вылын ез петкӧԁлы, мыј позӧ овны кыԇ кӧ мӧԁног, бурҗыка. Сыыс-на унҗык, ӧԁ став буржуазнӧј странајасын век на јӧзыс важногӧн олӧны... І ԁруг тајӧ важ олӧмас ускӧԁчӧны большевікјас, ускӧԁчӧны тӧвныр моз, ԁа шуӧны: каԁ-нін шыбытны важ тујтӧ, каԁ-нін завӧԃітны овны выԉ ногӧн, колхозӧн, каԁ-нін завӧԃітны овны ԋе сіԇі, кыԇі олӧны став буржуазнӧј странајасын, а выԉног, арԏелӧн. А кущӧм сіјӧ выԉ олӧмыс, коԁі сіјӧс тӧԁӧ? Меԁ ескӧ сіјӧ ез артмы важԍіс омӧԉҗык. Ӧԁ выԉ тујыԁ—велавтӧм туј, таԉавтӧм ԁа абу на ԇік тӧԁса. Абу-ӧ бурҗык коԉчыны важ тујӧн? Абу-ӧ бурҗык вітчыслыны-на выԉ колхознӧј туј вылӧ вуҗӧмыс? Сулалӧ-ӧ ріскујтны?

Со кущӧм мӧвпјас бергалӧны ӧні ӧті јукӧн ужалыс кресԏана пӧвсын.

Колӧ-ӧ мійанлы бырӧԁны тајӧ ескытӧмсӧ? Колӧ-ӧ мійанлы петкӧԁны став тајӧ ескытӧмсӧ ерԁ вылӧ ԁа петкӧԁлыны, мыј најӧ сулалӧны? Тӧԁӧмыс, колӧ.

Сіԇкӧ, воԇын сувтӧԁӧм вопроссӧ оз пов шуны веԍкоԁ вопросӧн.

Сіԇкӧ нӧ веԍкыԁ-ӧ сіјӧ тујыс, коԁ вылӧ сувтіс колхознӧј кресԏанство?

Ӧткымын јортјас чајтӧны, мыј выԉ туј вылӧ вуҗӧм, колхозјас туј вылӧ, завӧԃітчіс сӧмын кујім во сајын. Тајӧ веԍкыԁ сӧмын мыјкӧмынԁа. Ԃерт массовӧја колхозјас течӧм мійан завӧԃітчіс кујім во сајын. Татчӧ вуҗӧмыс вӧлі пасјӧма, кыԇі тӧԁса, кулачествоӧс жугӧԁӧмӧн ԁа уна міԉлона гӧԉ ԁа шӧркоԃԃема олыс массаӧн колхозлаԋ бергӧԁчӧмӧн. Тајӧ ставыс веԍкыԁ. Но меԁым завӧԃітны јона паԍкыԁа вуҗны колхозјасӧ, колӧ вӧлі мійан кіын ӧткымын воԇвыв колана условіјӧјас, коԁјастӧг, колӧ шуны, оз вермы лоны массӧвӧј колхознӧј ԁвіжеԋнӧ. Меԁвоԇ ставԍіс колӧ вӧлі сӧвет власт, коԁі отсаліс ԁа век отсалӧ кресԏаналы сувтны колхозјас туј вылӧ. Колӧ вӧлі, мӧԁ-кӧ, вӧтлыны помещікјасӧс ԁа капіталістјасӧс, мырԃавны налыс завоԁјассӧ ԁа віԇмусӧ ԁа јавітны сіјӧс ужалыс јӧз собственностӧн. Колӧ вӧлі, којмӧԁ-кӧ, кӧртвомавны кулачествоӧс ԁа мырԃавны налыс машінајас ԁа тракторјас. Колӧ вӧлі, ԋоԉӧԁ-кӧ, јавітны, мыј машінајасӧн ԁа тракторјасӧн вермасны вӧԃітчыны сӧмын колхозјасӧ котыртӧм гӧԉ ԁа шӧркоԃԃема олысјас. Колӧ вӧлі ԍесса і інԁустріаԉізірујтны странаӧс, лӧсӧԁны выԉ тракторнӧј промышлеԋност, стрӧітны віԇму ужалан машінајас вӧчан завоԁјас, меԁым тырмымӧн снабжајтны тракторјасӧн ԁа машінајасӧн колхозса кресԏанаӧс. Тајӧ воԇвывса условіјӧјастӧгыс ԋінӧм вӧлі і мӧвпавны массовӧја колхоз туј вылӧ вуҗӧм јылыс, мыј завӧԃітчіс кујім кымын во сајын.

Сіԇ-кӧ меԁым вуҗны колхозјас туј вылӧ, колӧ вӧлі ставԍіс меԁвоԇ вӧчны Октабрса революціја, шыбитны капіталістјасӧс ԁа помещікјасӧс, босны налыс віԇмусӧ ԁа завоԁјассӧ ԁа сувтӧԁны выԉ промышлеԋност.

Октабрса революціјасаԋ і завӧԃітчіс выԉ туј вылӧ вуҗӧм, колхозјас туј вылӧ. Сіјӧ вуҗӧмыс выԉ выныс паскаліс сӧмын во кујім сајын сы понԁа, мыј сӧмын тајӧ каԁыс кежлӧ асӧ јона паԍкыԁа петкӧԁлісны кӧзајственнӧј результатјасыс Октабрса революціјалӧн, сӧмын тајӧ каԁ кежлас вермім јӧткыны воԇӧ странаӧс інԁустріаԉізірујтӧм.

Јӧзлӧн історіја тӧԁӧ ԋе еща революціјајас. Најӧ торјалӧны Октабрса революціјаыс сіјӧн, мыј најӧ вӧліны ставыс ӧті бока революціјајас. Вежласліс ужалыс јӧзӧс експлоатірујтӧм, ӧті форма експлоатаціја мӧԁ формаӧн, а ачыс експлоатаціја век коԉліс. Вежласлісны ӧті експлоататорјас ԁа нарԏітысјас мӧԁ експлоататорјасӧн ԁа нарԏітысјасӧн, а асныс експлоататорјасыс ԁа нарԏітысјасыс коԉлісны. Сӧмын Октабрса революціја сувтӧԁіс аслыс могӧн—бырӧԁны быԁсама експлоатаціја ԁа бырӧԁны став ԁа быԁсікас експлоататорјасӧс ԁа нарԏітысјасӧс.

Рабјаслӧн революціја бырӧԁіс рабовлаԃеԉечјасӧс ԁа вежіс ужалыс јӧзӧс експлоатірујтан рабовлаԃеԉческӧј форма. Но на пыԁԃі сіјӧ сувтӧԁіс крепостԋікјасӧс ԁа ужалыс јӧзӧс крепостнӧј формаӧн експлоатірујтӧм. Ӧті експлоататорјас вежісны мӧԁ експлоататорјасӧн. Рабскӧј права ԁырса „закон“ вӧлі лезӧма рабовлаԃеԉечјаслы вијавны рабјассӧ. Крепостнӧј пораԁок ԁырјі „закон“ вӧлі лезӧма „сӧмын“ вузавлыны крепостнӧјјассӧ.

Крепостнӧј кресԏаналӧн революціја бырӧԁіс крепостԋікјасӧс ԁа вежіс експлоататаціјалыс крепостніческӧј формасӧ, но на пыԁԃі сіјӧ пуктіс капіталістјасӧс ԁа помещікјасӧс, ужалыс јӧзӧс експлоатірујтан капіталістіческӧј ԁа помещічӧј форма. Ӧтi експлоататорјас вежісны мӧԁ експлоататорјасӧн. Крепостнӧј пораԁок ԁырјі „закон“ лезіс вузавлыны крепостнӧјјасӧс. Капіталістіческӧј пораԁок ԁырјі „закон“ лезӧ сӧмын колны ужалысјасӧс уҗтӧг, корысӧ пӧрны, рӧзӧрітчыны ԁа щыгјавны.

Сӧмын мійан советскӧј революціја, сӧмын мійан Октабрса революціја сувтӧԁіс вопрос сіԇі, меԁым ԋе вежны експлоататорјасӧс мӧԁӧн, ԋе вежны ӧті експлоатаціја формасӧ мӧԁӧн, а бырӧԁны став быԁсікас експлоатаціја, бырӧԁны став ԁа быԁсікаса експлоататорјасӧс, быԁсікаса богатејјасӧс ԁа нарԏітысјасӧс і важјассӧ і выԉјассӧ (ԁыр аплоԃірујтӧны).

Та понԁа і лоӧ Октабрса революціјаыԁ воԇвывса условіјӧн ԁа колана преԁпосылкаӧн кресԏаналы выԉ, колхознӧј туј вылӧ вуҗӧмын.

Веԍкыԁа-ӧ вӧчісны кресԏана Октабрса революціјалы отсасӧмнас? Ԁа, најӧ вӧчісны веԍкыԁа. Најӧ вӧчісны веԍкыԁа,—ӧԁ Октабрса революціја отсаліс налы шыбытны ас гӧрбвывыс помещікјасӧс ԁа капіталістјасӧс, ростовщікјасӧс ԁа кулакјасӧс, купечјасӧс ԁа спекуԉантјасӧс.

Но тајӧ сӧмын ӧтарлаԁорыс на вопросыԁлӧн. Вӧтлыны нарԏітысјасӧс, вӧтлыны помещікјасӧс ԁа капіталістјасӧс, кӧртвомавны кулакјасӧс ԁа спекуԉантјасӧс—тајӧ зев бур. Но тајӧ еща на. Меԁым ԇікӧԇ вылӧ меԇԁыны важ ԇугјасыс, сы вылӧ суԇсытӧм на експлоататорјастӧ ӧті жугӧԁӧмыԁ. Сы вылӧ колӧ нӧшта стрӧітны выԉ олӧм, стрӧітны сещӧм олӧм, коԁі ескӧ ԍетіс поԅан лун ужалыс кресԏаналы бурмӧԁны асьныс матеріаԉнӧј ԁа културнӧј оласногсӧ ԁа кыпӧԁны луныс лунӧ, воыс-воӧ вылӧжык. Та могыс колӧ вӧлі пуктыны ԍіктын выԉ строј, колхознӧј строј. Таын вопросыԁлӧн мӧԁарлаԁор бокыс.

Мыјӧн жӧ торјалӧ важ стројыс выԉ колхознӧј стројыс?

Важ строј ԁырјі кресԏана ужалісны ӧтнасӧн, ужавлісны

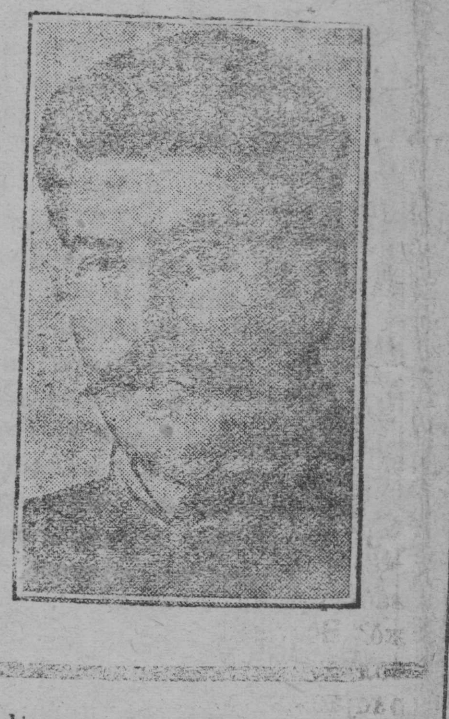

ԃеԁјасыс ногӧн, важ ужалан ӧруԁԃӧјасӧн. Ужалісны помещікјас ԁа капіталістјас вылӧ, кулак ԁа спекуԉантјас вылӧ, ужалісны щыг пырыс олӧмӧн ԁа мукӧԁӧс озырмӧԁісны. Выԉ, колхознӧј строј ԁырјі кресԏана ужалӧны ӧтувјӧн, арԏелӧн, ужалӧны выԉ ӧруԁԃӧјас отсӧгӧн—тракторјасӧн ԁа віԇму машінајасӧн, ужалӧны аслыс ԁа асланыс колхозлы, олӧны капіталістјастӧг ԁа помещікјастӧг, кулакјастӧг ԁа спекуԉантјастӧг. Ужалӧны сы вылӧ, меԁым луныс лунӧ бурмӧԁны асьныс матеріаԉнӧј ԁа културнӧј оласногсӧ. Сені, важ стројын, правітеԉствоыс буржуазнӧј ԁа отсалӧ озырјаслы, ужалыс кресԏаналы паныԁ. А выԉ, колхознӧј строј ԁырјі правітеԉствоыс робоче-кресԏанскӧј ԁа отсалӧ сіјӧ робочӧјјаслы ԁа кресԏаналы, став ԁа быԁсікас озырјаслы паныԁ. Важ строј нуӧ капіталізмӧ, выԉ строј—соціаԉізмӧ.

Со тіјанлы кык туј, капіталізм туј ԁа соціаԉізм туј, воԇӧ мунан туј—соціаԉізмлаԋ ԁа бӧрӧ мунан туј—капіталізмлаԋ.

Емӧс јӧз, коԁјас мӧвпалӧны, мыј позӧ сувтны кущӧм-кӧ којмӧԁ туј вылӧ. Меԁса-ԋін зілӧны—кутчысӧны тајӧ ԋекоԁӧн тӧԁтӧм којмӧԁ туј ԁінас ԋекымын шатласыс јортјас, коԁјас оз-на ԇікӧԇыс ескыны колхоз туј веԍкыԁлун вылӧ. Најӧ кӧсјӧны, меԁым мі бергӧԁчім важ стројӧ, бергӧԁчім ӧтка овмӧслаԋ, сӧмын капіталістјастӧг ԁа помещікјастӧг. Најӧ кӧсјӧны ӧтщӧщ, меԁым мі лезім „сӧмын“ кулакјасӧс ԁа мукӧԁ посԋі капіталістјасӧс, кыԇі законнӧј петас мійан кӧзајственнӧј стројын. Збыԉысӧ тајӧ абу којмӧԁ туј, а мӧԁыс,—капіталізмлаԋ туј. Ӧԁ мыјӧ лоӧ бергӧԁчыны ӧтка овмӧслаԋ ԁа восстановітны кулачествоӧс? Тајӧ лоӧ бӧр сувтӧԁны кулакјаслыс кабаласӧ, бӧр сувтӧԁны кресԏанствоӧс кулачествоӧн експлоатірујтӧм ԁа сетны кулаклы власт. Но позӧ-ӧ восстановітны кулачество ԁа ӧтщӧщ сыкӧԁ коԉны сӧвет власт? Оз, оз пов. Кулачествоӧс восстановітӧм најӧԁас кулацкӧј власт лӧсӧԁӧмӧ ԁа сӧвет власт бырӧԁӧмӧ,—сіԇ-кӧ сіјӧ најӧԁас буржуазнӧј правітеԉство котыртӧмӧ. А буржуазнӧј правітеԉство котыртӧмыс, ачыс бара најӧԁӧ помещікјас ԁа капіталістјас восстановітӧмӧ, капіталізм восстановітӧмӧ. Сіԇ шуана којмӧԁ тујыс збыԉысӧ мӧԁ тујыс, капіталізмлаԋ бергӧԁчан туј. Јуалӧј кресԏанаӧс—кӧсјӧны-ӧ најӧ бӧр сувтӧԁны кулаклыс нарԏітӧмсӧ, бергӧԁчыны капіталізмӧ, бырӧԁны сӧвет власт ԁа восстановітны помещікјаслыс ԁа капіталістјаслыс власт. Јуалӧј најӧс, і ті тӧԁмӧԁанныԁ кущӧм туј лыԃԃӧны унҗык ужалыс кресԏанаыс сӧмын ӧті веԍкыԁ тујӧн.

Сіԇ кӧ, ем сӧмын кык туј: лібӧ воԇӧ, чој ылӧ-выԉ, колхознӧј стројӧ, лібӧ бӧрӧ, чој горув—важ кулакјас—капіталістјас стројӧ. Којмӧԁ туј абу.

Ужалыс кресԏана вӧчісны веԍкыԁа, капіталіст тујсӧ шыбытӧмӧн ԁа колхоз течан туј вылӧ сувтӧмӧн.

Шулывлӧны, мыј колхоз течан туј веԍкыԁ туј, сӧмын сіјӧ ԍӧкыԁ. Тајӧ збыԉ сӧмын мыјкӧмынԁа. Ԃерт, ԍӧкыԁторјас тајӧ туј вылын емӧс. Бурӧлӧм кокԋыԁа оз ԍетчы. Сӧмын ԃелӧыс сыын, мыј меԁ ԍӧкыԁторјасыс колісны нін, а сіјӧ ԍӧкыԁторјасыс, коԁјас сулалӧны мійан воԇын, оз сулавны веԍіг сіјӧс, меԁым ԍерјознӧја на јылыс ԍорԋітны. І збылыс сіјӧ ԍӧкыԁторјас ԍерԏі, коԁјас вӧліны робочӧјјас воԇын во ԁас ԁасвіт сајын, тіјан ӧнія ԍӧкыԁторјас, колхоԅнік јортјас, тыԁовтчӧны чеԉаԃ чача коԃӧн-жӧ. Тіјан ораторјас ԍорԋітісны тан ԁа ошкісны робочӧјјасӧс Ԉеԋінграԁыс, Мӧскуаыс, Харковыс, Ԁонбасыс. Најӧ віԍтавлісны, мыј налӧн, робочӧјјаслӧн, емӧс вермӧмјас, а тіјан колхоԅнікјаслӧн, јона ещажык вермӧмјасыс. Ме чајта, мыј тіјан ораторјас ԍорԋітыс вӧлі тӧԁчӧ веԍіг мыјкӧмынԁа јорта кост вежалӧм: кущӧм ескӧн вӧлі лӧԍыԁ, мійан кӧ кресԏаналӧн—колхоԅнікјаслӧн вӧліны сещӧмжӧ вермӧмјас кущӧм тіјан, Ԉеԋінграԁса, Мӧскуаса, Ԁонбасса, Харковса робочӧјјаслӧн... Ставыс тајӧ бур. А ті тӧԁанныԁ, мыј сулалісны тајӧ вермӧмјасыс Ԉеԋінграԁса ԁа Мӧскуаса робочӧјјаслы, кущӧм ԍӧкыԁторјас пыр најӧ мунісны сы могыс, меԁым перјыны тајӧ вермӧмјассӧ. Ме ескӧ вермі віԍтавны ԋекымын вӧԉӧмторјас робочӧјјас 1918 воса олӧмыс кор ԇоԋ вежонјасӧн робочӧјјаслы ез ԍетлыны веԍіг ԋаԋ кусок, пінӧм ԋін віԍтавны јај јылыс ԁа мукӧԁ ԍојан проԁукта јылыс. Бурҗык каԁјасӧн лыԃԃысялісны сек јӧзлӧн, кор уԁајтчывліс ԍетны Ԉеԋінграԁса ԁа Мӧскуаса робочӧјјаслы ӧті восмінаӧн ԍӧԁ ԋаԋ і сіјӧ нӧшта жынвыласкыԁ сора І таԇ муніс ез тӧлыс, ез вежын, а ԇоԋ кык во. Но робочӧјјас ԏерпітісны ԁа ез зывгыны, ӧԁ најӧ тӧԁісны, мыј воас бурҗык каԁјас ԁа најӧ перјісны ыжыԁ вермӧмјас. І мыј нӧ—ті аԁԇанныԁ, робочӧјјас ез ӧшыбітчыны. Ӧтлаалӧј кӧ ті асԍінныԁ ԍӧкыԁторјассӧ ԁа тырмытӧмторјассӧ ԍӧкыԁторјаскӧԁ ԁа тырмытӧмјаскӧԁ, коԁјас вӧліны робочӧјјаслӧн, і ті аԁԇанныԁ, мыј најӧ оз сулавны веԍіг меԁым ԍерјознӧја на јылыс ԍорԋітны.

Мыј колӧ сы вылӧ, меԁым воԇӧ јӧткыны колхознӧј ԁвіжеԋнӧ ԁа јона паскӧԁны колхоз течан уж?

Та вылӧ колӧ меԁвоԇ, меԁым колхозлӧн вӧлі тырмымӧн ԁа ужавны шогмана му. Ем-ӧ сіјӧ тіјан? Ԁа, ем. Тӧԁса, мыј став бурҗык мујас ԍетӧма колхозјаслы ԁа закрепітӧма на сајын топыԁа. Сіԇ-кӧ, колхоԅнікјас вермӧны ужавны ԁа бурмӧԁны тајӧ мусӧ мытӧм кӧсјӧны, повтӧг, мыј сіјӧ мунас на саԋ јӧз кіӧ.

Та вылӧ колӧ, мӧԁ-кӧ, меԁым колхоԅнікјас вермісны пӧлзујтчыны тракторјасӧн ԁа машінајасӧн. Ем-ӧ најӧ тіјан? Ԁа, ем. Быԁӧн тӧԁӧ, мыј тракторнӧј завоԁјас ԁа віԇму ужалан машінајас вӧчан завоԁјас ужалӧны меԁвоԇ ԁа меԁсасӧ колхозјас вылӧ, ӧнія став ӧруԁԃӧјасӧн најӧс снабжајтӧмӧн.

Та вылӧ ԍесса колӧ, меԁым правітеԉство отсаліс став вынсыс колхозӧ ӧтувтчӧм кресԏаналы і јӧзӧн і сӧмӧн ԁа ез ԍетны мійанлы паныԁ мунысь классјас коԉасјаслы пырны колхозјасӧ. Ем-ӧ тіјан тащӧм правітеԉствоыс? Ԁа, ем. Сіјӧ шуӧ робоче-кресԏанскӧј, советскӧј правітеԉствоӧн. Віԍталӧј меным сещӧм страна, кӧн ескӧн правітеԉствоыс ԁорјыліс ез капіталістјасӧс ԁа помещікјасӧс, ез кулакјасӧс ԁа мукӧԁ озырјасӧс, а ужалыс кресԏанаӧс? Му вылын абу ԁај ез вӧвлы сещӧм страна. Сӧмын мійан сӧвет странаын ем правітеԉство, коԁі гӧра моз сулалӧ робочӧјјас ԁа кресԏана колхоԅнікјас ԁор, карса ԁа ԍіктса став ужалыс ԁор богатејјаслы ԁа експлоататорјаслы паныԁ. (Куԅ аплоԃісментјас).

Сіԇ-ко тіјан ем ставыс сы вылӧ, меԁым паскӧԁны колхоз течан уж ԁа перјыны ԇікӧԇ меԇԁысӧмсӧ важ ԇугјасыс.

Тіјансаԋ колӧ сӧмын ӧтітор—ужавны честнӧја, јукны колхознӧј ԁохоԁјас уж ԍерԏі, віԇны колхозса ембур, віԇны тракторјас ԁа машінајас, пуктыны бур віԇӧԁӧм вӧв бӧрсаԋ, тыртны заԁаԋԋӧјассӧ тіјан робоче кресԏанскӧј госуԁарстволыс, јонмӧԁны колхозјассӧ ԁа вӧтлыны сеԍ сетчӧ сујԍӧм кулакјасӧс ԁа поԁкулачԋікјасӧс.

Ті сӧглаԍітчанныԁ мекӧԁ, мыј венны тајӧ ԍӧкыԁторјассӧ мӧԁ ног-кӧ, ужавны честнӧја ԁа віԇны колхозса ембур, ті аԁԇанныԁ, абуԋін сещӧм ԍӧкыԁ. Нӧшта сы вӧсна, мыј ужыс ӧні мунӧ оз озырјас вылӧ, оз експлоататорјас вылӧ, а ас вылӧ, асланым колхозјас вылӧ.

Ті аԁԇанныԁ, мыј колхознӧј туј, соціаԉізм туј сӧмын ӧтнас веԍкыԁ тујыс ужалыс кресԏаналы.

Мӧԁ мійан матысса мог—вӧчны став колхоԅнікјассӧ зажіточнӧјјасӧн

Мӧԁ вопрос—мыј мі шеԃӧԁім выԉ туј вылын, мійан колхознӧј туј вылын ԁа мыј мі кӧсјам шеԃӧԁны матысса кык кујім воӧ.

Соціаԉізм—бур ԃелӧ. Шуԁа соціаԉістіческӧј олӧм-ԃерт веԋзытӧг бур ԃелӧ, сӧмын ставыс тајӧ воԇынна. Главнӧј вопросыс ӧні абу сыын, мыј мі шеԃӧԁам коркӧ воԇын. Главнӧј вопросыс сыын, мыј мі перјім ӧні ԋін. Кресԏана сувтісны колхоз туј вылӧ. Тајӧ зев бур, сӧмын мыј сіјӧ перјіс тајӧ туј вылас Мыј мі шеԃӧԁім быԏ колхоз туј куԅа мунӧмӧн?

Мі шеԃӧԁім сіјӧс, мыј отсалім міԉлона гӧԉ кресԏаналы пырны колхозјасӧ. Мі шеԃӧԁім сіјӧс, мыј колхозӧ пырӧмӧн ԁа бурҗык муӧн ԁа бурҗык ӧруԁԃӧјасӧн пӧлзујтчӧмӧн, міԉлон јаса гӧԉ кресԏана кыпӧԁчісны шӧркоԃԃем выјӧԇ. Мі шеԃӧԁім сіјӧс, мыј гӧԉ кресԏана міԉлонјас, коԁјас важӧн олісны щыгјӧԁ пӧт, колхозјасын лоіны шӧркоԃԃемјасӧн, лоіны обеспечітӧм јӧзӧн. Мі шеԃӧԁім сіјӧс, мыј мі орӧԁім кресԏаналыс торјалӧмсӧ—гӧԉ, шӧркоԃԃем ԁа кулак вылӧ, жугӧԁім кулакјасӧс ԁа отсалім гӧԉа олысјаслы лоны асланыс ужвылын кӧзаінјасӧн колхозјас пыщкын, лоны шӧркоԃԃема олысјасӧн.

Кущӧм жӧ ԃелӧыс вӧлі колхозјас стрӧітӧм паскӧԁны завоԃітӧԇ, во ԋоԉ сајын? Озырјас мунісны век вылӧ—кулакӧ. Гӧԉмісны ԁа рӧзӧрітчісны гӧԉјас, вескалісны кулак кіпоԁ улӧ. Гыжјасӧмӧн кысісны вылӧ кулакјас ԁінӧ шӧркоԃа олысјас ԁа век усісны бӧр увлаԋ, соԁтісны гӧԉјаслыс раԁсӧ кулакјаслы омекајтчӧм вылӧ. Абу ԍӧкыԁ гӧгӧрвоны, мыј тајӧ став гуԁрасӧмыс вӧлісны сӧмын кулакјас ԁа гашкӧ коԁ сурӧ зажіточнӧјјас пиыс. Быԁ ԍо керка вылӧ ԍіктын позӧ вӧлі аԁԇыны 4-5 кулак овмӧс, 8 лібӧ 10 зажіточнӧј, 45-50 шӧркоԃԃем ԁа 35 кымын гӧԉ овмӧс. Сіԇ-кӧ меԁеща-ԋін 35% ыс став кресԏана овмӧс пиын вӧлі гӧԉ овмӧсјас, коԁјаслы быԏ лоі нуны ас вылас кулаклыс кабаласӧ. Ме ог-ԋін віԍтав шӧр коԃԃем овмӧс пыщса жебыԋік овмӧсјас јылыс, кущӧмыс шӧркоԃԃем кресԏана пиыс жыныс унҗык вӧлі ԁа коԁјас еща і торјавлісны асланыс олӧмнас гӧԉа олысјасыс ԁа вӧліны кулакјас кіпоԁулын-жӧ.

Колхозјас стрӧітӧм паскӧԁӧмӧн мі бырӧԁім тајӧ гуԁрасӧмсӧ ԁа ԋесправеԁԉівостсӧ, жугӧԁім кулацкӧј кабала, став тајӧ гӧԉ олыс массаӧс кыскім колхозјасӧ, сетім налы суԇсана олӧм ԁа кыпӧԁім најӧс шӧркоԃԃем олысјас вылӧԇ, коԁјас вермӧны пӧлзујтчыны колхозса віԇмуӧн, колхозјаслы ԍетчан

(Помсӧ віԇӧԁ 2 стр)

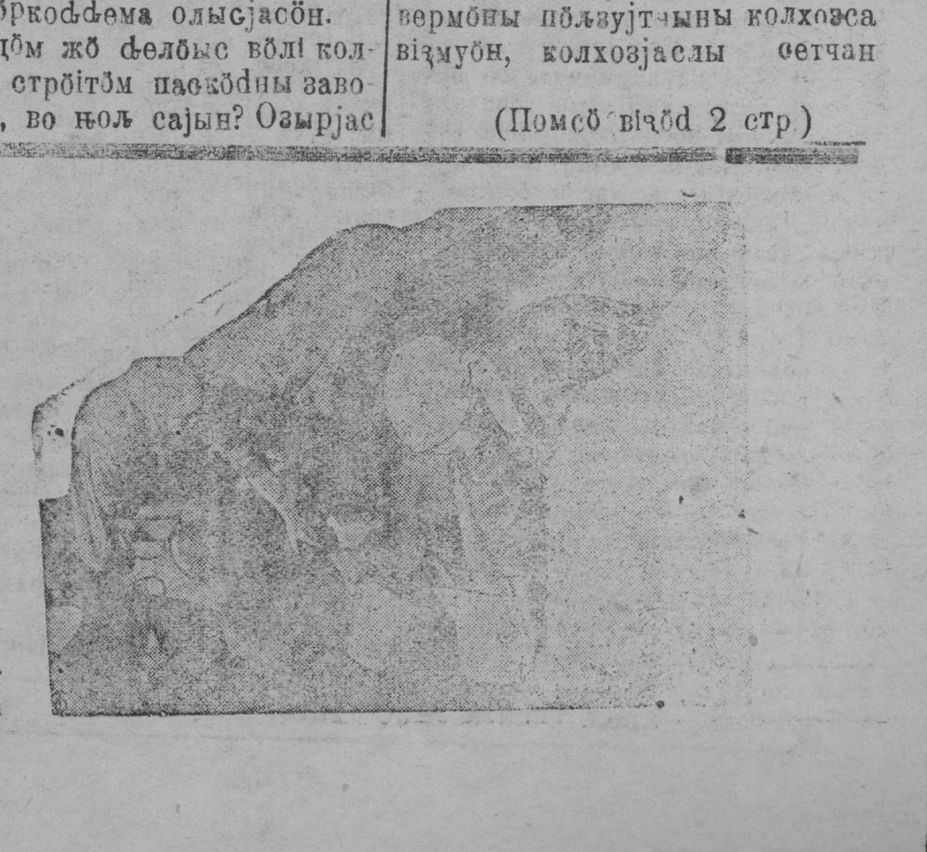

Колхоԅнічајас јукталӧны куканјасӧ.

Сталін јортлыс вісталӧм вајӧԁны быԁ коммуԋістӧӡ, комсомоԉечӧӡ ԁа колхоӡԋікӧӡ

СТАԈІН ЈОРТЛӦН ВІСТАЛӦМ

колхоӡԋік-уԁарԋікјас сјезԁ вылын 1933 во февраԉ 19 лунӧ

(ПОМ)

ԉготајасӧн, тракторјасӧн, віӡму ужалан машінајасӧн.

А мыј тајӧ лоӧ? Тајӧ лоӧ, мыј 20 міԉԉон крестана овмӧсыс ԋе еща, 20 міԉԉон гӧԉ крестаԋінысь ԋе еща мезмісны корысӧ пӧрӧмысь ԁа рӧзӧрітчӧмысь, мезмісны кулак кабаласьы ԁа колхозјасын пӧрісны суӡсана олысь јӧзӧ.

Тајӧ ыжыԁ вермӧм, јортјас. Тајӧ сещӧм вермӧм, кущӧмӧс оз-на нӧшта мірыс тӧԁ ԁа кущӧмыс оз-на вӧвлы ԋіӧті государствоын мірын.

Со тіјанлы практіческӧј, тӧԁчана резуԉтатјас колхозјас тэчӧмлӧн, резуԉтатјас сылӧн, мыј крестана сувтісны колхознӧј туј вылӧ.

— Но тајӧ сӧмын медвоӡӡа восковмын мијан, медвоӡӡа вермӧмным мијан колхозјас стрӧітан туј вылын.

Волі еԍкӧ ԋевеԍкыԁ мӧвпалӧм, мыј мијанлы колӧ сувтны тајӧ медвоӡӡа восков вылас, тајӧ медвоӡӡа вермӧмас. Оз поԏ, јортјас. Мі огӧ вермӧ коԉтчыны сӧмын тајӧ вермӧм кежыс. Медым воӡӧ мунны ԁа ӡікӧӡ јонмӧԁны колхозјассӧ, мијанлы колӧ вӧчны мӧԁ восков, мијанлы колӧ шедӧԁны выԉ вермӧмјас. Мыјын сулалӧ сіјӧ мӧԁ восколыс? Сіјӧ сулалӧ сыын, медым кыпӧԁны колхоӡԋікјасӧс — і вӧвлӧм гӧԉа олысјасӧс, і вӧвлӧм шӧркоԃԃем олысјасӧс, — нӧшта вылӧ. Сіјӧ лоӧ сыын, медым вӧчны став колхоӡԋікјассӧ зажіточнӧјјасӧн. Да, јортјас, зажіточнӧјјасӧн! (Дыр аплоԃірујтӧны).

Мі воім сетчӧӡ, мыј колхозјас пыр кыпӧԁім гӧԉа олысӧс шӧркоԃԃема олыс выјӧӡ. Тајӧ зев бур, но тајӧ еща-на. Мијанлы öні колӧ воӧԁчыны сетчӧӡ, медым вӧчны нӧшта ӧԏі восков воӡӧ ԁа отсавны став колхоӡԋікјаслы — і воӡӡа гӧԉа олысјаслы і воӡӡа шӧркоԃԃем олысјаслы — кыпӧԁчыны зажіточнӧјјас выјӧӡ. Татчӧӡ поԏӧ воны ԁај татчӧӡ кӧԏ кыӡ, а колӧ воны (ԁыр аплоԃірујтӧны).

Мијан öні ем-ԋін ставторјыс, медым воӧԁчыны тајӧ мијан могас. Мијан машінајас ԁа тракторјас іспоԉзујтчӧны öні омӧԉа. Мунымӧс мі вӧԃітам огӧ бура. Сулалӧ сӧмын бурмӧԁны машінајаснымӧс ԁа тракторјаснымӧс іспоԉзујтӧм, сулалӧ сӧмын бурмӧԁны мујас вӧԃітӧм — і мі воам сетчӧ, мыј проԁукта ыжыԁ мијан содас кык пӧв, кујім пӧв А тајӧ лоӧ тырмымӧн ԋін, медым став колхоӡԋікјасӧс вӧчны колхоз мувылын труԃітчыс зажіточнӧјјасӧ.

Војԁӧр кыӡі вӧлі сулалӧ ԃелӧыс зажіточнӧјјас куԅа? Медым лоны зажіточнӧјӧн, колӧ вӧлі ӧбӧԃітны асыԁ сусеԁјассӧ, колӧ вӧлі експлоаԏірујтны најӧс, вузавны налы ԁонӧнжык, ԋӧбны налыс ԁонтӧгжык, меԁавны кодӧс сурӧ батракӧ, бура јона најӧс експлоаԏірујтны, чожыштны капіталтор ԁа нӧшта јонмӧԁныштӧм бӧрыя петны кулакӧ. Та понда і, збыԉ кӧ, војԁӧр, ӧтка овмӧсӧн олігӧн, зажіточнӧјјаслы вӧлі оз ԁӧверајтны ԁа на вылӧ сінмас оз вермы віӡӧԁны гӧԉа ԁа шӧркоԃԃема олысјас. Öні ԃелӧыс сулалӧ мӧԁнога. Öні условјӧјасыс мӧԁӧс. Медым колхоӡԋікјаслы лоны зажіточнӧјјасӧн, öні ԋӧԏі оз ковмы ӧбӧԃітны либӧ експлоаԏірујтны асыныс сусеԁјассӧ. Да налы öні абу кокԋыԁ кодӧскӧ експлоаԏірујтнысӧ, віӡму вылӧ частнӧј собственност ԁа кӧртымӧн ужалӧм öні мијан абу ԁа, машінајас ԁа тракторјас öні государстволӧн, а капітала јӧз вылӧ öні абу моԁаыс колхозјасын. — Вӧлі тащӧм моԁаыс ԁа кывтіс ԋем кежлӧ. Медым колхоӡԋікјаслы лоны зажіточнӧјӧн, та вылӧ öні колӧ сӧмын ӧԏітор — ужавны колхозын честнӧја, лучкі вӧԃітчыны тракторјасӧн ԁа машінајасӧн, лучкі вӧԃітчыны робочӧј скӧтӧн, лучкі ужавны му, віӡны колхознӧј ембур.

Мукӧԁ ԃырјі шуӧны: соціаԉізм-кӧ, мыјла ԋін ужавны. Ужавлім војԁӧр, ужавлам öні, а абу-ӧ-ԋін каԁ ԁугԁыны ужалӧмыс. Тащӧм сорԋіјасыԁ вужсаԋыс абу веԍкыԁӧс, јортјас. Тајӧ філософіјаыс лоԁырјаслӧн, а абу честнӧја ужалысјаслӧн. Соціаԉізм ԋекущӧма оз паныԁас (ԋе отріцает) ужкӧԁ, а мӧԁарӧ — соціаԉізм стрӧітсӧ уж вылын. Соціаԉізм ԁа уж — мӧԁа мӧԁсыс торјавтӧмӧс. Ԉеԋін, мијан ыжыԁ учіԏеԉным, шуліс: „Коԁі оз ужав — сіјӧ оз соj". Мыј тајӧ лоӧ, коԁлы паныԁ веԍкӧԁӧма Ԉеԋінлӧн кывјасыс? Експлоататорјаслы паныԁӧн, став сещӧмјаслы паныԁӧн, коԁјас асныс оз ужавны, а щӧктӧны ужавны мукӧԁӧс ԁа озырмӧны јӧз щӧт вылӧ. А нӧшта коԁјаслы паныԁ? Налы паныԁ, коԁјас лоԁыралӧны ԁа кӧсјӧны јӧз щӧт вылӧ овны. Соціаԉізм щӧктӧ ԋе лоԁыравны, а сіјӧс медым мі, јӧз, ужалім честнӧја, ужалім ԋе јӧз вылӧ, ԋе озырјас вылӧ ԁа експлоататорјас вылӧ, а аслынымлы обществолы. І мі-кӧ кутам честнӧја ужавны, ужавны аслынымлы асланым колхозлы, мі воам сетчӧӡ, мыј кущӧм ԋібуԃ кык-кујім во бӧрын кыпӧԁаны став колхоӡԋікјасӧс, і воӡӡа гӧԉ і воӡӡа шӧркоԃԃем крестанаӧс, зажіточнӧјас выјӧӡ, сещӧм јӧз выјӧӡ, коԁјаслӧн лоӧ јурвывтіыс проԁуктајас ԁа коԁјас олӧны сполна куԉтурнӧј олӧмӧн.

Тајӧ öні мијан медматыса мог. Татчӧӡ мі вермам локны і татчӧӡ мијанлы колӧ кӧԏ кыӡі ԁа локны (ԁыр аплоԃірујтӧны).

Öні кымынкӧ кыв нывбабајас јылыс, колхоӡԋічајас јылыс. Нывбаба вопрос колхозјасын — ыжыԁ вопрос, јортјас. Ме тӧԁа, мыј унаӧн тіјан піыс оз ԁоԋјавны нывбабајасӧс ԁа весіг сералӧны на вылын. Но тајӧ ӧшыбка, јортјас, серјознӧј ӧшыбка. Ԃелӧыс тані абу сӧмын сыын, мыј нывбабајас тӧԁны жын олыс јӧзыс. Ԃелӧыс медвоӡ сыын, мыј колхозјас стрӧітӧм выԁвіԋітіс веԍкӧԁлана ужјас вылӧ уна тӧԁчана ԁа сама нывбабаӧ. Віӡӧԁлӧ сјезԁ вылӧ, сіјӧ составыс вылӧ, — і ті аԁӡаԁ, мыј нывбабајас важӧн-ԋін вӧрӡісны бӧрса раԁјассыс воӡӡајасӧ. Нывбабајас колхозын — ыжыԁ вын. Віӡны тајӧ вынсӧ тупкӧмӧн — лоӧ ыжыԁ мыж вӧчӧм. Мијан мог сулалӧ сыын, медым выԁвігајтны нывбабајасӧс колхозјасын воӡӧ ԁа пуктыны тајӧ вынсӧ ԃелӧ вылӧ.

Ԃерт, сӧвет власԏлӧн вӧлі ԋеважӧн ԋеыжыԁ гӧгӧрвотӧм (ԋеԁоразумеԋԋӧ) колхоӡԋічајаскӧԁ. Ԃелӧыс муніс мӧс јылыс. Сӧмын öні мӧс јылыс ԃелӧыс лӧсӧԁӧма-ԋін ԁа гӧгӧрвотӧмыс вештӧма ԋін (куԅ аплоԃісментјас). Мі лӧсӧԁім сіјӧс, мыј унжык колхоӡԋікјаслӧн картаас ем ԋін мӧскӧн. Мунас нӧшта ӧԏі-кык во, і ті он-ԋін аԁӡӧј ԋіӧті колхоӡԋікӧс, коԁлӧн еԍкӧ ез вӧв аслас мӧс. Мі, большевікјас, вӧчам меԁ быԁ колхоӡԋіклӧн вӧлі мӧс (куԅ аплоԃісментјас).

А колхоӡԋічајаслы, налы колӧ тӧԁны кущӧм тӧԁчаналуныс ԁа выныс колхозјаслӧн нывбабајаслы, колӧ тӧԁны, мыј сӧмын колхозын најӧ вермасны сувтны ӧԏі раԁӧ мужікјаскӧԁ. Колхозјастӧг абу равенствоыс, колхозјасын-ӧткоԃ права. Меԁ тӧԁӧны та јылыс колхоӡԋіча јортјас ԁа меԁ најӧ віӡӧны колхознӧј стројсӧ кыӡі асныс сіннысӧ. (Куԅ аплоԃісментјас).

Кык кыв комсомоԉечјас ԁа комсомолкајас јылыс колхозјасын. Том јӧз мијан воӡӧ олӧм, мијан наԃеја, јортјас. Том јӧзлы ковмас вежны мијанӧс, старікјасӧс. Налы ковмас нуны мијанлыс знамјасӧ тырвермӧм помӧӡ перјӧмӧӡ. Крестана пӧвсын ем уна старікјас, коԁјас муӡісны ԋін важ ужалӧмыс, коԁјасӧс ӧктӧԁӧны важ прівычкајасыс ԁа важ мӧвпјасыс. Гӧгӧрвоана, мыј најӧ озжык вермыны пырсӧ вӧтчыны партіја ԁа сӧвет власт бӧрсаԋ, но сы пыԃԃі мијан томјӧз, мезмӧма важ ужыс ԁа сіјӧ меԁса кокԋыԁа гӧгӧрвоӧ Ԉеԋінлыс інԁӧԁјассӧ. І щук сы вӧсна, мыј томјӧз кокԋыԁжыка гӧгӧрвоӧны Ԉеԋінлыс інԁӧԁјассӧ і сы вӧсна сылӧн мог — мунны бӧрӧ коԉтчысјас ԁа шатлалысјас воӡын. Ԃерт, сылӧн оз тырмы тӧԁӧмлуныс. Сӧмын тӧԁӧмлуныԁ — нажӧвітана. Талун сіјӧ абу, а аскі сіјӧ лоӧ. Сы вӧсна мог сулалӧ сыын, медым велӧԁчыны ԁа нӧшта ӧтчыԁ велӧԁчыны ԉеԋінізмӧ. Јортјас, комсомоԉечјас ԁа комсомолкајас! Велӧԁчӧј большевізмӧ ԁа нуӧԁӧј ас бӧрсаԋыс бӧрӧ коԉтчысјасӧс. Ещажык сорԋітӧ, јонжыка ужалӧ, — і сек ԃелӧыс лоӧ ӡік вернӧј. (Аплоԃісментјас).

Кымын-кӧ кыв ӧткаолысјас јылыс. Ӧткаолысјас јылыс тан еща сорԋітісны. Но сіјӧ нӧшта оз-на вістав, мыј најӧ абуӧс-ԋін му вылын. Оз, эз вістав Ӧткаолысјас емӧс ԁа на јылыс оз поԏ ԋе сорԋітны сы вӧсна, мыј ставыс најӧ лоӧны мијан аскіјаса колхоӡԋікјасӧн. Ме тӧԁа, мыј ӧткаолысјаслӧн ӧԏі јукӧԁыс ӡікӧӡ щыксіс ԁа шыбытчіс спекуԉацијаӧ. Тајӧн, тыԁалӧ, віставсӧ, мыј мијан колхоӡԋікјас јона бӧрјыссӧмӧн босталӧны колхозјасӧ ӧткаолысјасӧс, а мукӧԁ ԃырјі і вӧвсӧ оз боссны најӧс. Тајӧ, ԃерт, веԍкыԁ ԁа сы вылӧ паныԁ шуныссӧ ԋінӧм оз поԏ. Сӧмын ем ӧткаолысјаслӧн мӧԁ, ыжыԁжык јукӧԁ, коԁјас ез шыбытчыны спекуԉацијаӧ, а аслыныслыс ԋаԋсӧ честнӧј ужӧн перјӧны Тајӧ ӧткаолысјас колӧ-кӧ і пырасны колхозӧ, сӧмын торкӧны ӧтарбокоаԋ налӧн шатлалысјасыс колхоз туј веԍкыԁ лун јылыс, а мӧԁарсаԋ — сіјӧ скӧрмӧмыс, коԁі ем öні колхоӡԋікјас пӧвсын ӧткаолысјас вылӧ.

Ԃерт, колӧ гӧгӧрвоны колхоӡԋікјасӧс ԁа пырны најӧ положеԋԋӧ. Тајӧ војас чӧжӧн најӧ терпітісны ез еща ӧбіԁа ԁа сералӧмјас ӧткаолысјассаԋ. Сӧмын ӧбіԁајаслы ԁа сералӧмјаслы тан ыжыԁ тӧԁчан лунсӧ пуктыны оз ков. Омӧԉ сіјӧ веԍкӧԁлыс, коԁі оз куж вунӧԁны ӧбіԁајассӧ ԁа коԁі асыс мӧвпсамјассӧ сувтӧԁӧ колхоз інԏересјасыс вылӧжык. Кӧсјанныԁ кӧ ті лоны веԍкӧԁлысјасӧн, тіјанлы колӧ кужны вунӧԁны ӧбіԁајас јылыс, коԁјасӧс вӧчісны торја ӧткаолысјас. Кык во сајын меным воліс пісмӧ Волга вылысь ӧԏі ԁӧвасаԋ. Сіјӧ нораӧ вӧлі, мыј сіјӧс оз кӧсјыны боссны колхозӧ ԁа корӧ вӧлі меԍаԋ отсӧг. Ме јуалі колхозсӧ. Колхозыс меным јуӧртісны, мыј најӧ оз вермыны сіјӧ боссны сы вӧсна, мыј сіјӧ оскорбітіс колхозлыс собраԋԋӧ. Мыјын ԃелӧыс? Да сыын, мыј кресԏана собраԋԋӧ вылын, кӧн колхоӡԋікјас чуксалӧны ӧтка олысјасӧс пырны колхозӧ, тајӧ ԁӧваыс вочакыв пыԃԃі вӧлӧмкӧ лептылӧма бӧжсӧ ԁа вісталӧма — натӧ бостӧј колхоз. (Гажа серам местајас вывсаԋ).

Збыԉ ԃерт, мыј сіјӧ вӧчіс ԋелучкіа ԁа оскорбітіс собраԋԋӧсӧ, но поԏӧ-ӧ ӧткажітны сылы колхозӧ бостӧмын, сіјӧ-кӧ во бӧрын сӧлӧмсыс кајітчіс ԁа прізнајтіс асыс ӧшыбкасӧ. Ме чајта, ӧткажітны сылы оз поԏ. Ме сіӡі гіжі колхозыслы. Дӧваӧс прімітісны колхозӧ. І мыј жӧ? Вӧлӧмкӧ, öні сіјӧ ужалӧ колхозын оз меԁбӧрја, а воӡӡа раԁјасын (аплоԃісментјас).

Со нӧшта ӧԏі прімер, коԁі вісталӧ, мыј веԍкӧԁлысјаслы, кӧсјӧны-кӧ најӧ збыԉ коԉны веԍкӧԁлысјасӧн, колӧ кужны вунӧԁны ӧбіԁајас, тајӧс-кӧ щӧктӧ вӧчны ԃелӧлӧн інԏересјасыс. Тајӧ-жӧ колӧ шуны став јеԃіноԉічԋікјас јылыс. Ме ог мун паныԁӧн сылы, медым прімиталісны колхозӧ бӧрјӧмӧн, но ме паныԁ сещӧмлы, коԁыр тупкӧны колхозӧ туј став ӧткаолысјаслы, разборӧтӧг. Тајӧ абу мијан, абу большевістскӧј поԉітіка. Колхоӡԋікјаслы оз ков вунӧԁны, мыј најӧ асныс ԋе важӧн вӧліны ӧткаолысјасӧн.

Меԁбӧрын кымынкӧ кыв беԅенчуга колхоӡԋікјас пісмӧ јылыс. Тајӧ пісмӧсӧ вӧлі печатајтӧма ті сіјӧс буракӧ лыԃԃінныԁ. Пісмӧыс веԋытӧг, — бур. Сіјӧ вісталӧ, мыј мијан колхоӡԋікјас пӧвсын ем ԋееща опытнӧј, вежӧртыс організаторјас ԁа агітаторјас колхознӧј ԃелӧ куԅа, коԁјас лоӧны мијан страналӧн горԁостӧн, но пісмӧас ем ӧԏі ԋевеԍкыԁін, коԁӧн ԋекущӧма оз поԏ согласітчыны. Ԃелӧыс сыын, мыј беԅенчуга јортјас лыԃԃӧны асныс ужсӧ колхозын скромнӧј ԁа пӧшті тӧԁчытӧм ужӧн, а ораторјаслыс ԁа вожԃјаслыс, коԁјас мукӧԁ ԃырјі вісталӧны кујім аршын куԅа речјас, ужсӧ — ыжыԁ ԁа творческӧј ужӧн. Поԏӧ-ӧ такӧԁ согласітчыны? Оз! јортјас, ԋекущӧма оз поԏ согласітчыны такӧԁ. Беԅенчуга јортјас тані вӧчӧмаӧс ӧшыбка. Гашкӧ і вӧчісны најӧ тајӧ ӧшыбкасӧ скромност вӧснаыс. Но таыс ӧшыбкаыс оз ԁугԁы лоны ӧшыбкаӧн. Коԉі-ԋін сіјӧ каԁјасыс, кор вожԃјас вӧлі лыԃԃысӧны олӧм лӧсӧԁан нач ӧԏі творецјасӧн, а робочӧјјасӧс ԁа кресԏанаӧс оз бостлывны арт вылӧ. Суԃбаыс народјаслӧн ԁа государствојаслӧн решајтчӧ öні оз сӧмын вожԃјасӧн, но медвојԁӧр ԁа медјонасӧ міԉԉона масса ужалыс јӧзӧн. Робочӧјјас ԁа крестана, коԁјас шумтӧг стрӧітӧны заводјас ԁа фабрікјас, шахтајас ԁа кӧрттујјас, колхозјас ԁа совхозјас, коԁјас вӧчӧны став бурторсӧ овны, верԁӧны ԁа пасԏӧԁӧны став мірсӧ — вот сіјӧ збыԉ геројјасыс ԁа выԉ олӧм лӧсӧԁысјасыс. Та јылыс, буракӧ, вунӧԁӧмаӧс мијан беԅенчукса јортјас. Абу бур секі, кор јӧз вывті ԁоԋјалӧны асвіныс вынсӧ ԁа заводітӧны шваԋітчыны асланыс заслугајасӧн Тајӧ вајӧԁӧ ышԋасӧмӧ, а ышԋасӧмыԁ — омӧԉ ԃелӧ Но нӧшта-на ԉок, кор јӧз заводітӧны пыԃԃі пуктытӧг ԁоԋјавны асвіныс вынсӧ ԁа оз аԁӡыны, мыј налӧн „скромнӧј" ԁа „тӧԁчытӧм" ужыс збыԉысӧ ем ыжыԁ ԁа творческӧј уж, коԁі решітӧ народјаслыс суԃбасӧ.

Ме кӧсјі еԍкӧн, медым беԅенчуга јортјас ошкісны меԋсім тајӧ ічӧԏік веԍкӧԁӧмсӧ најӧ пісмӧын.

Вајӧ помалам тајӧн, јортјас.

(Дыр ԁугԁывтӧг аплоԃірујтӧм, коԁі пӧрӧ овацијаӧ. Ставныс сувтӧны ԁа чолӧмалӧны Сталін јортӧс „Ура" горзӧмӧн. Залын кылӧны горзӧмјас: „Меԁ олас Сталін јорт. Ура!" „Меԁ олас воӡмӧстчыс колхоӡԋік!" „Меԁ олас мијан вожԃ Сталін јорт!").

Торја інԁӧԁјас

А öні леӡӧј вужны ӧткымын торја інԁӧԁјасӧ.

Меԁвојԁӧр мијан партіјечјас јылыс сіктын. Тіјан піын емӧс партіјнӧјјас, но нӧшта унжыкыԁ беспартіјнӧјјас. Тајӧ зев бур, мыј, беспартіјнӧјјас чукӧрмісны сјезԁ вылӧ унжык партіјнӧјјасыс, щук сы понда, мыј беспартіјнӧјјасӧс колӧ меԁвоӡ кыскыны мијан ужӧ. Емӧс коммуԋістјас, коԁјас віӡӧԁӧны беспартіјнӧј колхоӡԋікјас вылӧ большевіктӧг. Но емӧс і сещӧмјас, коԁјас шваԋітчӧны аслас партіјностӧн ԁа [illegible] оз сібӧԁны беспартіјнӧјјасӧс. Тајӧ абу бур ԁај вреԁнӧј. Вылыс большевікјаслӧн, вылыс коммуԋістлӧн сулалӧ сыын, мыј најӧ кужӧны чукӧртны партіја гӧгӧр міԉԉон ԁа беспартіјнӧј активӧс. Мијан большевікјаслӧн еԍкӧ ез вӧвны сіјӧ вермӧмјасыс, коԁјас öні емӧс, его кужӧ кыскыны партіјалы ԁоверміԉԉонјас лыԁа беспартіјнӧј робочӧј ԁа крестаналыс.

А мыј та вылӧ колӧ? Та вылӧ колӧ, медым партіјнӧјјас ез торјӧԁчыны беспартіјнӧјјасыс, меԁ партіјнӧјјас ез іграӡны асланыс партіјнӧј кыщ піӧ, меԁ ез шваԋітчыны асланыс партіјностӧн, кывзісны гӧлӧсјассӧ беспартіјнӧјјаслыс, медым ез сӧмын најӧ велӧԁны беспартіјнӧјјассӧ, но і на вылыс велӧԁчісны.

Оз ков вунӧԁны, мыј партіјнӧј јӧз оз јеԋежыс усны. Колӧ тӧԁны, мыј став партіјнӧјыс асныс коркӧ вӧліны беспартіјнӧјӧн. Талун сіјӧ беспартіјнӧј, а аскі лоӧ партіјнӧј. Мыјӧн-нӧ сеԋі шваԋітчынысӧ? Мијан піын, важ большевікјас піын, аԁӡысас ԋе еща јӧз, коԁјас ужалӧны партіјаын во 20-30. А ӧԁ і мі асным вӧлім коркӧ беспартіјнӧјјасӧн. Мыј еԍкӧ вӧлі мијанкӧԁ, 20-30 во сајын кӧ сескӧ партіјечјас кутісны мијанӧс кеӡовтны ԁа ԋе леӡны матыстчыны партіја ԁорӧ. Верміс лоны, мыј мі секі ылыстчім партіја ԁінысь уна во кежлӧ. А ӧԁ мі, важ большевікјас, абу медбӧрја јӧз, јортјас (гажа серам, куԅ аплоԃісментјас).

Со мыј вӧсна і мијан партіјечјаслы, öнија том партіјечјаслы, коԁјас мукӧԁ ԃырјі лептаӧны мырсӧ беспартіјнӧјјас воӡын, колӧ тӧԁны, тајӧ ставсӧ, колӧ тӧԁны, мыј ԋе шваԋітчӧм, а авјалун мічмӧԁӧ большевікӧс.

ТАЛУН ВӦР ВӦСНА СТАԈІНСКӦЈ ПОХОԁЛӦН 25-ӧԁ ЛУН

ӧԁјас вӧрлеӡӧмын шогмытӧма улы

Вочакыв страналы віӡны вӧр пӧрӧԁӧмын ԁа кыскӧмын ӧԁ вӧвлытӧма кыпӧԁӧмӧн

Оперативная сводка

о выполнении плана лесозаготовок по Леспромхозу на 1 марта 1933 года (в процентах к окончательному заданию треста „Комилес")

Л/пункты	Выполнено		Зад. в кбм	
	рубка	возка	рубка	возка
Пилысский	64,18	38,18	40370	42178
за 5 дн	0,65	3,27		
Ертомский	55,48	44,41	40000	43331
....	3,71	4,17		
Вычегодск.	7[illegible],52	59,75	30630	33524
.....	2,69	5,9[illegible]		
Сереговск.	64,29	58,12	28100	33955
.....	3,21	4,15		
Ачимский	62,72	51,71	40000	50213
....	2,21	4,00		
Коинский	59,40	47,34	45500	45500
.....	1,71	3,06		
Веслянски	43,30	39,72	26000	39492
.....	2,72	3,63		
Турьинск.	58 44	50,34	50000	51882
.,..	2,31	2,53		
Мещурск	41,86	40,03	35000	51825
....	3,06	6,24		
По ЛПХ	58,24	47,22		
	2,40	4,03	335600	391600

Ԋол сурс шајт премі

Областувса експортнӧј со
щаԋԋӧ уԁарнӧј брігаԁајас
уԁарԋікјасӧс премірујтӧм вы
мијан рајонлы сетіс прем
ԊОԈ сурс шајт. Тајӧ премі
сӧ лоас сеталӧма меԁбур уԁа
нӧј брігаԁајаслы ԁа уԁарԋік
лы, коԁјас вӧр фронт выл
петкӧԁлӧны большевістскӧј ӧԁ
вӧр пӧрӧԁӧмын ԁа кыскӧмын, бу
выпоԉԋајтӧны лунса нормаја
асыныс објазаԏеԉствојас.

Мі чуксалам вӧр фронтыв
уԁарԋікјасӧс беззаветнӧја
вӧсна тышкасӧмӧн, большеві
скӧј ӧԁјас петкӧԁлӧмӧн завојуј
ны право премија бостӧм выл

Нуӧԁам тулыс кежлӧ лӧсӧԁчӧм прӧве рајтан рејԁ

Матысмӧ тувсов кӧӡа каԁ. Öні сулалӧ мог — шеԁӧԁны ԁаԍлун кӧӡа кежлӧ. Лӧсӧԁны кӧјԁысјас, котыртавны јон постојаннӧј брігаԁајас, сетавны брігаԁајаслы уж участокјас, іԁравны урожај куԅа контроԉнӧј лыԁпасјас ԁа практіческӧја боссыны косасны урожај вӧсна. Лӧсӧԁны інвентарјас, вӧзјас, кӧрым ԁа с. в.

Тувсов кӧӡа кежлӧ лӧсӧԁчӧм прӧверітӧм куԅа нуӧԁны рејԁ воӡӧ сувтӧԁӧма мог — перјыны тыр ԁаԍлун кӧӡа кежлӧ.

Рејԁ нуӧԁыс брігаԁајаслы колӧ пуктыны шӧр могӧн, тӧԁмавны, кущӧма пӧртсӧ олӧмӧ партіјалӧн ԁа правіԏеԉстволӧн урожај вӧсна ԁа јон колхоз вӧсна вермасӧм јылыс шуӧмјасыс ԁа сеԋјасын, кӧні абу-на кыпӧԁӧма колана уж — вӧчны перелом тулыс кежлӧ лӧсӧԁчӧмын.

Колӧ быԁ колхозын, совхозын рејԁ нуӧԁігӧн котыртавны вочакыв ужӧн — колхоӡԋік-уԁарԋікјас сјезԁӧн став колхоӡԋікјас ԁінӧ шыӧԁчӧмлы.

Рејԁ нуӧԁсӧ март 25 лунӧӡ. Веԍкӧԁлӧны: рајонын котыртӧм штаб, сіктјасын — сіктса штабјас.

Рејԁ нуӧԁсӧ тащӧм маршрутјасӧн:

Уж оргаԋізујтӧм куԅа

1. Лӧсӧԁӧма абу проізвоԁственнӧј планыс. Кущӧма сувтӧԁӧма планыс урожај вӧсна вермасӧм.

2. Котырталӧма абу проізвоԁственнӧј брігаԁајасыс.

3. Кущӧма мунӧ уж участокјас прікрепіталӧм.

4. Вӧчалӧма абу брігаԁајаслы вогӧгӧрса проізвоԁственнӧј заԁаԋԋӧјас.

5. Лучкі-ӧ тӧԁмӧԁӧма колхо
ԋікјасӧс СССР ЦІК сессіја р
шеԏԋӧјасӧн ԁа сессіјаӧн с-х а
ԏеԉ уставӧ соԁтӧм выԉ пункт

6. Прінімајтчӧ оз мера уж
пышјалыс колхоӡԋікјас выл

7. Лӧсӧԁалӧма абу уж пор
јасыс, СССР-са ЦІК сессіја
інԁӧм серԏі.

8. Збыԉыс-ӧ чорыԁа кып
ԁӧма кос лоԁырјаскӧԁ.

Колхозјасын шӧтӧвоԁјасӧс, за хозјасӧс, фермаса јуралысјас скотԋічајасӧс ԁа коԋухјас прӧверітӧм ԁа весалӧм куԅа

1. Мунӧ оз колхозас завхозјас
склаԁовщікјасӧс, фермаса јурал
јасӧс, скӧтԋічајасӧс ԁо коԋукјас
прӧверајтӧм ԁа сесӧ сујсӧм клас
вӧј враг коԉасјасӧс весалӧм (кула
јас, попјас, ураԃԋікјас, јежыԁ б
ԃітјасӧс, ԁа мукӧԁ сікаса ԁас
сојыс жуԉікјасӧс).

2. Кыскӧма-ӧ тајӧ ужас ст
колхознӧј массаӧс.

3. Кымын сујсӧм врагӧс вӧт
ма колхозыс.

4. Оз-ӧ ӡебгы колхозын веск
лан аппаратјасӧ сујсӧм кулак аге
јас сујсӧм врагјасӧс.

5. Колӧ прӧверітны: коԁ кі
колхознӧј амбарыс ключыс? К
кіын кӧрым фонԁјасыс, кӧјԁыс фо
јасыс? Коԁ веԍкӧԁлӧ фермајас
абу-ӧ сујсӧмны сетчӧ враг коԉ
јас?

Кӧјԁыс лӧсӧԁӧм—краԋіт куԅа

1. Коԁі краԋітӧ кӧјԁыссӧ, кор
інԁӧма тајӧ уж вылас, кущӧ
ужавліс колхознӧј уж вылын т
уж вылас інԁытӧӡ і кущӧма ужал
колхознӧј уж вылын öні. Кущӧм мера прімітӧма кӧјԁысјас вошӧмыс.

2. Кытӧні краԋітӧны кӧјԁыссӧ, бур-ӧ амбарыс, оз-ӧ пыр лым, зер, жужыԁа-ӧ пуктӧмаӧс кӧјԁыссӧ јӧртӧԁас, частӧ-ӧ гуԁравлӧны кӧјԁыссӧ, оз-ӧ коԉ гуԁравтӧг јӧртӧԁ пыԁӧсыс, абу-ӧ кыткӧ гӧгӧртӧма амбар пыщкӧсыс.

3. Кос абу кӧјԁысыс, чужӧ оз (торја куԉтура куԅа), кор чужтылӧмаӧс кӧјԁыссӧ. Став: іԁ, зӧр, су кӧјрысыс-ӧ весалӧма трієрӧн, весалӧма-ӧ шабԁі кӧјԁыс.

4. Уна-ӧ колӧ кӧјԁыс кӧӡа план серԏі ԁа уна-ӧ ем (торја куԉтура куԅа), оз кӧ тырмы, мыјла, кущӧм мера прімітӧмаӧс кӧјԁыс лӧсӧԁӧм куԅа, уна ӧ хозајственно сортӧвӧј кӧјԁыс. тырмӧ оз хозајственно-сортӧвӧј кӧјԁыс інԁӧм кӧӡа план тыртны, мыјла оз тырмы (мыјла абу вежӧмаӧс план серԏі простӧј кӧјԁыс хозајственно сортӧвӧј кӧјԁыс вылӧ). (Помсӧ віӡӧԁ локтан №-ыс)

К сведению руководителей учреждений и организаций

Предупреждаем все учреждения и организации района о том, что демобилизованных красноармейцев в целях правильного и своевременного использования их, возможно принимать на работу только с согласования Райкомом ВКП(б), РИК и Райпрофсоветом.

Оргинстр Райкома

Упол. Облита № „С"-1215.
Јемԁін РІК-лӧн ԏіпографіја, Јемԁін сікт.
Ԏираж 1500
Отв. реԁактор Н. П. Максімов